
Elewa Sheria ya WIBA kwa Walinzi wa Kibinafsi:

Haki Zako, Kinga Yako

Imeandikwa na Benjamin Makanda

Mtaalamu wa Usalama Kazini na Afya ya Umma

Ultimate Solution HSE Consultants

✉ info@ultimatesolution.co.ke | bmakanda58@gmail.com

🌐 www.ultimatesolution.co.ke

☎ +254 724 492 915

Utangulizi

Walinzi wa kibinafsi ndio mstari wa mbele wa usalama katika nyumba, taasisi, mashirika, na maeneo ya umma. Ingawa wanakabiliwa na hatari nyingi kazini, wengi hawajui haki zao wanapoumia au kuugua kwa sababu ya kazi.

Makala haya ni mwongozo kwa walinzi:

- Kujua maana ya **WIBA**
- Kuelewa haki zao za bima na fidia
- Kujua hatua za kuchukua wanapoumia kazini
- Kujua jinsi **HSE Consultancy** iliyoidhinishwa inaweza kuwasaidia

1. WIBA ni Nini?

Work Injury Benefits Act (WIBA), 2007 ni sheria ya Kenya inayolazimisha waajiri kuwalipa fidia wafanyakazi wao wanapopata:

- Jeraha kazini
- Ugonjwa unaotokana na kazi
- Ulemavu wa kudumu
- Kifo wakiwa kazini

Sheria hii **inawahusu wafanyakazi wote** - wa mkataba, wa kudumu, au wa muda mfupi, wakiwemo **walinzi wa kibinafsi**

2. WIBA Inalipa Nini?

Fidia inayotolewa chini ya WIBA ni pamoja na:

Aina ya Fidia	Maelezo
▪ Matibabu	▪ Malipo ya gharama zote za hospitali, dawa, upasuaji, nk.
▪ Ulemavu wa Muda	▪ Malipo ya kila wiki hadi utakaporejea kazini (kwa wiki 96 maksimum)
▪ Ulemavu wa Kudumu	▪ Malipo ya pesa kulingana na asilimia ya ulemavu
▪ Magonjwa ya Kazini	▪ Fidia kwa magonjwa yanayotokana na mazingira ya kazi (kama stress, kifua kikuu, nk.)
▪ Kifo na Mazishi	▪ Fidia kwa wategemezi + gharama za mazishi

▪ Ukarabati wa Maisha	▪ Msaada wa vifaa vya ulemavu, ushauri nasaha, na mafunzo upya

3. Je, Walinzi Wanalindwa?

Ndiyo!

Sheria ya WIBA inawataka waajiri kuwa na **bima ya kazi (WIBA insurance)** kwa kila mfanyakazi.

Walinzi wako kwenye **hatari kubwa kazini** kwa sababu ya:

- Kukabiliana na wahalifu
- Kukosa vifaa vya kujikinga (PPE)
- Kufanya kazi usiku na kwa muda mrefu
- Kukumbwa na msongo wa mawazo (stress) kazini

Lakini baadhi ya waajiri:

- Hawawaelezi wafanyakazi haki zao
- Hawatoi bima
- Huwafuta kazi walinzi walioumia
- Huchukua muda kuwasilisha madai

4. Umezata Jeraha Kazini? Fanya Haya:

1. **Ripoti tukio** mara moja kwa msimamizi wako
2. **Lijulishe kwa maandishi** kwenye kitabu cha OB au logbook
3. **Nenda hospitali** inayotambulika kwa matibabu
4. **Jaza Fomu ya WIBA (Form 1)** kwa taarifa ya tukio
5. **Hifadhi nakala za matibabu**, risiti, dawa na discharge
6. **Fuatilia mchakato wa fidia** na msaada wa kitaalamu

Ukizuiwa au kuachishwa kazi kwa sababu ya jeraha, wasiliana nasi – **Ultimate Solution HSE Consultants** – kwa msaada wa haraka.

5. Tunavyoweza Kukusaidia kama HSE Consultancy

Sisi kama wataalamu wa **afya na usalama kazini**, tunakupa msaada kamili wa kisheria na kitaalamu:

Tunatoa huduma zifuatazo:

- Uchunguzi na ripoti za ajali kazini
- Kujaza na kuwasilisha fomu za WIBA
- Ushauri wa kisheria na muongozo wa madai
- Mawasiliano na bima na waajiri
- Kusaidia familia za waliofariki kazini
- Mafunzo kwa walinzi na waajiri kuhusu haki za kazi

6. Jinsi ya Kujua Kama Umewekewa Bima

Muulize mwajiri wako akuonyeshe:

- Cheti cha bima ya WIBA
- Jina la kampuni ya bima
- Nambari ya sera na tarehe ya mwisho

Ukinyimwa taarifa hizo – unaweza:

- Kutoa ripoti kwa **Ofisi ya Kazi**
- Kuwasiliana na **DOSHS**
- Kuwasiliana nasi kwa msaada wa kitaalamu

7. Mambo ya Kuzingatia

- ⚠ Kutolipiwa matibabu
- ⚠ Kukosa PPE
- ⚠ Kufukuzwa kazi baada ya jeraha
- ⚠ Uongo kuhusu chanzo cha jeraha
- ⚠ Kuwekwa kwa mazingira hatarishi

Ukipata hali kama hizi – **una haki ya kulipwa na kutetea maisha yako kazini.**

8. Kwa Nini Ni Muhimu Kwa Walinzi

Walinzi wanafanya kazi hatarishi kila siku, lakini wengi huachwa bila msaada wanapoumia.

Kwa kuelewa sheria ya WIBA:

- Unalinda afya yako
- Unalinda kipato chako
- Unalinda familia yako

Hitimisho

Sheria ya WIBA si hisani - ni haki yako ya kisheria.

Usikubali kudhulumiwa au kusahaulika baada ya kuumia kazini.

Sisi katika **Ultimate Solution HSE Consultants** tuko hapa kwa ajili yako.

Tutakusaidia **kupata haki zako, fidia stahiki, na huduma bora ya matibabu.**

Wasiliana Nasi Leo Kwa Msaada wa Siri na wa Haraka:

Ultimate Solution HSE Consultants

 Barua pepe: info@ultimatesolution.co.ke | bmakanda58@gmail.com

 Tovuti: www.ultimatesolution.co.ke

 Simu: 0724 492 915

 Huduma zetu ni za kitaalamu na za siri kwa kila mteja.

 Huduma kwa Kampuni:

- Mafunzo ya usalama kwa walinzi
- Ukaguzi wa WIBA na OSHA
- Mpango wa dharura na usalama wa kazi
- Uandishi wa sera na miongozo ya HSE

Usingoje hadi upate ajali – fahamu haki zako leo.

Kwa msaada, mafunzo au madai ya fidia, wasiliana nasi sasa.

